

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/188/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816204816
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8816204816.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX/X, XXX XX A. nad D., proti žalovanému: H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, A., o zaplatenie 165,97,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 3C/186/2016-26 zo dňa 13.12.2017 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1.inštancie a vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu žalobcu zamietol, II. vyslovil, že účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ust. § 3 ods.1, § 39, § 54 ods.1 a § 588 Občianskeho zákonníka.

3. Konštatoval, že z predložených dokladov žalobcom zistil, že žalobca a žalovaný mali uzatvoriť kúpnu zmluvu dňa 23.02.2001 pokiaľ sa týka predaja osobného motorového vozidla za 5.000,- Sk. Ďalej podľa uznania práva dlžníkom na čl. 6 z 18.09.2008, ktoré bolo zrejmé vopred napísané a naformulované je uvedené, že žalovaný dlhuje žalobcovi 165,78,- Eur a tento dlh uznáva aj napriek skutočnosti, že dlh je premičaný. Vzhľadom na uvedené a vykonané dokazovanie, súd považoval uznanie dlhu zo dňa 18.09.2008 za úkon absolútne neplatný a mal za preukázané, že žalobca podal svoju žalobu proti žalovanému po uplynutí všeobecnej premičacej doby podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka a preto žalobu v celom rozsahu zamietal. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že uznanie dlhu zo dňa 18.09.2008 bolo vopred napísané a predformulované. Nie je zrejmé, kto uvedené uznanie dlhu vyhotovil. Žalobca nepreukázal okolnosti, za ktorých došlo k vyhotoveniu uznania práva dlžníkom zo dňa 18.09.2008 ani skutočnosť, že žalovaný má vedomosť, že ku dňu 18.09.2008 je už dávno premičaný, niekoľko rokov. Na základe týchto skutočností možno mať vážne pochybnosti o tom, že ide skutočný prejav vôle dlžníka. Takéto uznanie dlhu súd považoval za nekalú obchodnú praktiku s tým, že nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa ust § 101 Občianskeho zákonníka konštatoval, že nárok žalobcu je premičaný.

4. Výrok o trovách odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 262 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.). Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, náhradu trov konania si neuplatnil a žalobca v konaní úspech nemal. Preto súd vyslovil, že účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva.

5. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Namietal nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že návrhom zo dňa 24.06.2016 žiadal o vydanie rozhodnutia a to platobného rozkazu na zaviazanie žalovaného uhradiť čiastku 165,97 Eur a to kúpnu cenu s príslušným 17,6 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 24.01.2001 do zaplatenia.

Podanie odôvodnil tým, že dňa 23.02.2001 riadne uzatvoril so žalovaným kúpnu zmluvu na osobné motorové vozidlo A. XXXX A. VT XXX AH, rok výroby XXXX za vzájomne dohodnutú kúpnu cenu 5.000,- Sk, t.j. 165,97 Eur. Súd uvádza, že žalobca vyplatil žalovanému čiastku 350,- Eur, čo sa nezakladá na pravde. Žalobca o tom nemá vedomosť odkiaľ túto sumu súd vzal. Taktiež uvádza, že mal uzatvoriť kúpnu zmluvu. Táto kúpna zmluva bola riadne podpísaná žalovaným na Notárskom úrade Vranov nad Topľou u W.. A. H. dňa 23.02.2001. Splnomocnenie bolo riadne podpísané žalovaným na Notárskom úrade Vranov nad Topľou W.. A. H. dňa 23.02.2001, kde žalovaný splnomocnil žalobcu k všetkým úkonom spojených s motorovým vozidlom A. XXX, A. VT XXXAH. Na základe kúpnej zmluvy bola žalovanému osobne vyplatená kúpna cena vo výške 5.000,- Sk, t.j. 165,97 Eur. Dňa 18.09.2008 žalovaný vlastnoručným podpisom uznal dlh na základe kúpnej zmluvy voči žalobcovi aj napriek skutočnosti, že je si vedomý toho, že dlh je premičaný a zaviazal sa ho uhradiť do konca roka 2008. Bol to slobodný prejav žalovaného. Súd prvej inštancie túto skutočnosť vôbec neriešil a považoval uznanie dlhu podpísané žalovaným za absolútne neplatný úkon. Uviedol, že bolo zrejme vopred napísané a naformulované, potom prečítané a žalovaným podpísané. Žalobca má za to, že uznanie dlhu spĺňalo všetky zákonné náležitosti. Záver o absolútnej neplatnosti uznania dlhu považuje žalobca za svojvoľný. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva na základe čoho dospel k záveru, že ide o absolútne neplatný právny úkon. Žalovaný sa oboznámil s obsahom uznania dlhu a dobrovoľne ho uznal a podpísal. Záver súdu sa zakladá len a len na domnienkach, ktoré neboli v konaní preukázané a nevyplýva to ani zo súdneho spisu. Uznanie dlhu žalovaný nenamietal a súd len tak svojvoľne a tendenčne tento prejav vôle posúdil ako neplatný. V podanom návrhu neide o vysokú čiastku, ide o princíp slobodnej vôle žalovaného, ktorý súd spochybnil. Taktiež žalobca nesúhlasí s výrokom súdu, ktorý si to vysvetlil po svojom a v rozpore so zákonom sám vzniesol námietku premičania za žalovaného, čo žalovaný sám od seba neučinil. V rozhodnutí absentuje na základe čoho súd prvej inštancie vyhodnotil kúpnu zmluvu za spotrebiteľskú. Táto bola uzatvorená medzi fyzickými osobami a žiadna zo strán neurobila úkon v rámci podnikateľskej činnosti. Súd prvej inštancie sa v rozhodnutí nevysporiadal s tým prečo by malo ísť o spotrebiteľskú zmluvu a jeho záver o nekalej obchodnej praktike je nesprávnym a nepodloženým tvrdením súdu. Žalobca si vyprosí, že uznanie dlhu podpísané vlastnoručne žalovaným považuje za nekalú obchodnú praktiku, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný mal kúpnu cenu čestne vrátiť. Bola to vôľa žalobcu, že žalovanému toľko toleroval a tým žalovaný poškodzoval veriteľa, v tomto prípade kupujúceho. Súd nespomína ochranu práva žalobcu, spomína len ochranu a ochranu žalovanému. Súd prvej inštancie sa zastal žalovaného. Sám vzniesol námietku premičania, uznanie dlhu neuznal a nakoniec vyslovil, že žalobca použil nekalé obchodné praktiky proti žalovanému. Toto vyjadrenie považuje žalobca za zaujatosť súdu. Skutočnosťou je to, že žalovaný dlhuje žalobcovi a na jeho úkor sa bezdôvodne obohacuje. Výklad zákona súdom je voči žalobcovi neprimerane tvrdý. Žalobca vyzýval žalovaného viackrát k vráteniu kúpnej ceny, ale bezvýsledne. Žalovaný ubezpečoval žalobcu, že kúpnu cenu vráti, ale nestalo sa tak napriek listom zo dňa 20.04.2009 a 24.02.2016. Preto žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, žalobe vyhovel a priznal mu náhradu trov konania, respektíve aby alternatívne rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolanie bolo doručené žalovanému na vyjadrenie. Tento vyjadrenie k odvolaniu súdu nezaslal.

7. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p a contrario a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

8. Z obsahu spisu, konkrétne zo žaloby doručenej Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 24.06.2016 vyplýva, že žalovaný dňa 23.02.2001 predal žalobcovi osobné motorové vozidlo značky VAZ XXXX ŠPZ VT-XXX AH, rok výroby XXXX za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 5.000,- Sk, t.j. 165,78 Eur na základe kúpnej zmluvy. Dňa 23.02.2001 mal žalobca sumu 5.000,- Sk vyplatiť žalovanému, ktorý prevzatie peňazí potvrdil vlastnoručným podpisom na výdavkovom pokladničnom doklade. Žalovaný však do dnešného dňa osobné motorové vozidlo žalobcovi neodovzdal. Dňa 18.09.2008 uznal dlh vo výške 165,78 Eur na základe uznania dlhu. Žalobca predložil k žalobe kúpnu zmluvu zo dňa 23.02.2001, pričom ako predávajúci je uvedený žalovaný a ako kupujúci je uvedený žalobca. Zároveň predložil výdavkový doklad zo dňa 23.02.2001 na sumu 5.000,- Sk. Ako firma je uvedený žalobca, vyplatená suma mala byť žalovanému. Zároveň predložil žalobca uznanie práva dlžníkom podľa ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že žalovaný uznáva, že dlhuje žalobcovi 165,78 Eur. Dlžník uznáva čo do dôvodu a výšky v celom rozsahu aj napriek skutočnosti, že je si vedomý toho, že dlh

je premlčaný. Zároveň sa zaviazal dlh splatiť žalobcovi do konca roka 2008. Uznanie práva dlžníkom je datované dňom 18.09.2008. Zároveň žalobca predložil žiadosť o prevedenie zmeny - odhlásenie motorového vozidla aj splnomocnenie podpísané žalovaným pre žalobcu, predsudnu upomienku zo dňa 20.04.2009 a upomienku - pokus o zmier zo dňa 24.02.2016.

9. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Pojednávaniu sa nezúčastnil. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú vec. Žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V zápisnici z pojednávania urobil chybu, pretože uviedol, že čo do zvyšku žalobu zamietla. Odvolací súd preto uznesením č.k. 5Co/100/2018 - 37 zo dňa 31.07.2018 vrátil vec súdu prvej inštancie na postup podľa § 224 C.s.p. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uznesením č.k. 3C/186/2016 - 39 zo dňa 03.10.2018 opravil zápisnicu z pojednávania vo výroku I. tak, že správne znie: I. Súd žalobu žalobcu zamietla. Proti tomuto uzneseniu odvolanie podané nebolo.

10. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, odvolanie žalobcu v prejednávanej veci bolo podané jednak z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a zároveň z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca zároveň vytýkal súdu prvej inštancie nepreskúmateľnosť rozsudku i skutočnosť, že sám aplikoval námietku premlčania bez toho, že by žalovaný takúto námietku vzniesol. Zároveň, že podrobil prieskumu listiny predloženej žalobcom tak, akoby sa jednalo o spotrebiteľskú vec, pričom žalobca má za to, že o takúto spotrebiteľskú vec sa nejedná.

11. Odvolací súd má za to, že odvolanie žalobcu je dôvodné i čo do nedostatočne zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, i čo do právneho posúdenia veci. Možno prisvedčiť žalobcovi, že z predložených listinných dôkazov a vykonaného dokazovania nevyplýva, že by sa vo vzťahu žalobcu a žalovaného jednalo o spotrebiteľskú vec. Žalobca to v žalobe netvrdil, pričom predložil kúpnu zmluvu kde predávajúcim je žalovaný a kupujúcim je žalobca ako fyzická osoba identifikovaná bydliskom a rodným číslom. Žalovaný mal predať žalobcovi motorové vozidlo a neuhradiť kúpnu cenu. Z obsahu žaloby sa javí, že žalobca žiada vrátiť zaplatenú kúpnu cenu vo výške 165,97 eur s príslušenstvom od žalovaného. Súd prvej inštancie sa zaoberal uznaním dlhu ako prejavom žalovaného, keď ho posudzoval v zmysle ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka a toto uznanie dlhu zo dňa 18.09.2008 považoval za úkon absolútne neplatný, pričom prihliadol na premlčanie v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, a preto žalobu zamietol. Zároveň mal pochybnosti o tom, či žalovaný má vedomosť, že ku dňu 18.09.2008 je už dávno dlh premlčaný niekoľko rokov, teda či ide skutočný prejav vôle dlžníka a kvalifikoval toto uznanie dlhu za nekalú obchodnú praktiku, ktorej nemožno poskytnúť súdnu ochranu s tým, že je v rozpore s dobrými mravmi.

12. Možno prisvedčiť žalobcovi, že pokiaľ sa vo vzťahu nejedná o spotrebiteľskú vec, nemohol súd prvej inštancie ex offio prihliadnuť na premlčanie vo veci. Žalovaný námietku premlčania nevzniesol.

13. Súd prvej inštancie v danej veci aplikoval ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zaoberal sa zmluvnými podmienkami čo do uzatvorenej zmluvy. Nevysvetlil však, prečo tieto podmienky preskúmaval, keď v danom prípade sa javí, že nejde o typovú zmluvu, ktorá by mala spotrebiteľský charakter. Pokiaľ by mal súd prvej inštancie za to, že sa o typovú zmluvu jedná, mal tieto okolnosti vysvetliť.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 Základných princípov C.s.p. strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

15. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95). Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

18. Súd prvej inštancie v súlade s vyššie uvedenými princípmi a zásadami nepostupoval. Jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy ich vzájomnej súvislosti nehodnotil z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska. Zároveň sa javí, že došlo aj k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu právnych predpisov sa považuje použitie iného právneho predpisu, než sa správne mal použiť, alebo síce aplikácia správneho právneho predpisu, avšak jeho nesprávny výklad.

19. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a zároveň musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné.

20. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Hoci judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Séria A, č. 303-A, str. 12, § 29; Hiro Balani c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Séria A, č. 303-B; Georgiadis c/a Grécko z 29. mája 1997; Higgins c/a Francúzsko z 19. februára 1998).

21. Podľa názoru odvolacieho súdu je odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, pretože nedáva jednoznačnú odpoveď na otázky namietané žalobcom v odvolaní vo vzťahu k podanej žalobe predloženým dôkazom ich hodnoteniu právnomu posúdeniu i záverom, ktoré bez ďalšieho iba konštatoval súd prvej inštancie.

22. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ C.s.p. a ustanovenia § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude postupovať v zmysle vyššie uvedených intencií. Po opätovnom oboznámení sa s obsahom spisu, vykonaní všetkých potrebných dôkazov, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť, posúdiť podľa všetkých náležitých hmotnoprávnych ustanovení, vyporiadať sa so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní a až následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutne adekvátne, v súlade s ustanovením § 220 C.s.p. odôvodniť.

24. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i trovách odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 3 C.s.p.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.